

od l. 1891. predsednik društva za podporo potrebnih duhovnikov krške škofije.

Za nas je Einspieler posebno važen kot predsednik Družbe sv. Mohorja, ki se je pod njegovim predstvom jako razširila. Zadnji čas je bil tudi predsednik podpornega društva za slovenske koroške visokošolce, častni član mnogih slovenskih občin itd.

Nekaj let je bil tudi državni poslanec, in sicer edini koroški Slovenec v državnem zboru. Izvoljen je bil po kompromisu med Slovenci in katoliškimi Nemci v kmečkih občinah celovških marca meseca l. 1897.

Bil je silno ljubeznivega in prijaznega značaja in v njegovi gostoljubni hiši je bilo pravo zbirališče narodnih Slovencev. Pokojni Lambert ni poznal večjega veselja, nego če je mogel koristiti svojim rojakom. Zato mu bo pa za vedno med nami časten in hvalen spomin. N. v. m. p.!

Izobraževalno delo „Slovenske krščansko-socialne zveze“. Iz „Društvenega koledarčka“ „Slovenske krščansko-socialne zveze“ posnemamo, da so imela „Zvezina“ društva v preteklem poslovnem letu 605 javnih predavanj, 164 dramatičnih predstav, 133 veselic, 119 izletov. Društva „Slovenske krščansko-socialne zveze“ imajo 115 knjižnic s 33.943 knjigami, pevskih zborov imajo 44 s 722 člani in 28 tamburaških zborov s 189 člani. To pa še ni natančna statistika, ker nekaj društev ni poslalo izkazov. To je vsekakor lepo izobraževalno delo, na katero je „Slovenska kršč.-socialna zveza“ lahko ponosna.

Bodoči knjižni program „Slovenske Matice“. Knjižni odsek „Slovenske Matice“ je s pomočjo pododseka sestavil sledeči knjižni program: 1. „Zbornik“ se kot periodična knjiga obdrži v ta namen, da se v njem objavljajo krajše razprave strogo znanstvene vsebine. 2. Letopis ostani še nadalje društvena knjiga za objavljanje pisarniškega poročila. 3. Matica izdaj vsako leto po eno ali dve monografiji. Kot primerna tvarina tem monografijam se priporočajo sledeče razprave: a) Zgodovina Ilirije, kot spominska knjiga z ozirom na bližajočo se stoletnico. b) Zgodovina ilirizma c) Zgodovina reformacijske dobe v Slovencih. d) Bleiweis in Novice, ob stoletnici pokojnikovega rojstva. e) Zgodovina slovenskega naroda. f) Zgodovina slovenske in ostalih slovanskih književnosti. g) Opis ostalih slovenskih pokrajin. h) Prešernov zbornik. i) Etnografske študije o Slovencih (z ilustracijami). j) Novejše tehnične pridobitve (z ilustracijami). k) Občna zgodovina v monografijah (ilustrirana). l) Zgodovina umetnosti v monografijah (ilustrirana). m) Kemična tehnologija. n) Bakteriologija in mikroskopija (ilustrirana). o) Narodno gospodarstvo. p) Socializem in sociologija. q) Poučni spisi iz zdravstva. r) Etika. s) Estetika. t) Poetika. u) Astronomija. 4. Lepslovju naj se pridrže vsako leto vsaj po tri knjige

pod splošnimi naslovi a) Knezova knjižnica. b) Zabavna knjižnica. c) Iz svetovne književnosti. — Kot tvarina prvima dvema knjigama se priporočajo poleg izvirnih leposlovnih del ponatiski izbranih spisov umrlih ali pa tudi še živčih domačih pisateljev. Izdajala naj bi se tudi izvirna dramatična dela in pesniški zborniki.

Za prevode v knjigi „Iz svetovne književnosti“ se priporočajo pesniške antologije; dalje najboljše starejša in novejša slovanska leposlovna in dramatična dela ter klasična in moderna dela tujih književnosti. Sprejemajo se pa le prevodi po izvirnem besedilu; prevodi iz nemščine se načelno odklanjajo. Vsakemu teh prevodov naj se pridoda kot uvod kratek pregled o avtorjevem življenju in delovanju.

Jos. E. Hilscher. Dne 22. januarja je preteklo sto let od rojstva Jos. Emanuela Hilscherja. Bil je rojen v Litomericah na Češkem 22. jan. 1806. Njegov oče je bil rojen Saksonec. Mladi Hilscher je z osmim letom vstopil v vojaško odgojevališče in je prišel l. 1817. z ondotnim polkom v Ljubljano, kjer je bilo tedaj tudi vojaško odgojevališče. Korporal Friderik Dahl, ki je znal dobro francosko in angleško, se je zanimal za živahnega dečka in zato ga je še posebej učil l. 1819. najpotrebnejših pravil iz pesništva. Istotako ga je v tem stremjenju podpiral tudi vadniški poročnik Koberwein. Ko je l. 1823. dovršil šolo, je vstopil v vojake. Drugo leto se je učil na ljubljanski učiteljski pripravniški, da bi se vsposobil za vojaškega učitelja. Že 1. decembra 1824 so ga kot korporala postavili za učitelja. V tej službi je ostal do l. 1833. Leta 1826. je napredoval za „ex propriis“ kadeta in l. 1831. za narednika. Kot učitelj je imel dovolj prilike, da se je vadil v pesništvu in v tujih jezikih. Poleg nemških klasikov sta ga najbolj zanimala Shakespeare in Byron. V tem času je spisal igrokaz v petih dejanjih „Friderik Lepi“, ki so ga uprizorili v deželnem gledališču in ki je zelo ugajal. Leta 1833. je izšel pri Blazniku prevod Byronovih „Hebrejskih spevov“. Ta prevod so prištevali k najboljšim nemškim prevodom slavnega Angleža. L. 1834. so ga premestili kot štabnega pisarja k generalnemu kvartirnemu oskrbništvu v Milan. Tu je nadaljeval svoje započeto delo. Učil se je nadalje jezikov zlasti španščine, tako da je znal pisati in govoriti češko, nemško, italijansko, francosko, angleško in špansko. V Milanu pa je jel bolehati in sušica mu je 2. novembra 1837 prestrigla nit življenja. Njegovo pisateljsko zapuščino je izdal l. 1839. dr. Ludovik Avg. Frankl. Izšla je pri založniku Heckenastu. V njej se nahajajo izvirne pesmi in prevodi iz raznih jezikov, ni pa v tej izdaji „Hebrejskih spevov“, ki so izšli v Ljubljani. Po njem imajo svoje ime Hilscherjeve ulice v Ljubljani, v spomin, da je tam v tesni, temni vojašnici živel mož, ki si je z lastnim trudom priboril visoko izobrazbo v vojaški suknji.

Vseslovensko evidenčno knjižnico namerava ustanoviti ljubljanski magistrat in zato prosi vsa upravišstva, da mu pošiljajo svoje liste.